Poštnina plačana v gotovini. Maribor, četrtek 14. aprila 1938 Štev. 84. Leto XII. (XIX.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

London — Rim

Rimska politika se je z anšlusom nujno zaokrenila v drugo smer. Mussolini se je odrekel Srednji Evropi. Težišče politične pozornosti rimske vlade se je premaknilo proti jugu. Sicilija je postala središče italijanske državne celote. Sredozemski problemi so se pomaknili v ospredje reševanja ter obravnavanja in so s španosko državljansko vojno pridobili na svoji pereči aktualnosti. V splošnem trenju političnih sil na evropskem obzorju je smatrala angleška politika kot najprimerneje, da likvidira z Italijo sporne točke izza abesinske vojne in da ustvari pogoje za formulacijo žentlmenskega agreementa št. 2, ker se žentlmenski agreement ni prav nič izkazal.
ski agreement št. 1 ni prav nič izkazal.

V londonskih krogih pričakujejo za soboto podpis nove angleško italijanske pomiranega diplomatičnega sotrudnika »Daily Telegrapha« je že do podrobnosti izdelana formulacija dokumentaričnih besedil k tej pogodbi. Sedaj, ko je angleška vlada nedvomno pokazala, da si želi čimprejšnje dokončne likvidacije abesinskega vprašanja, in ko je italijanska vlada podala obvezno zatrdilo, da nima nikakšnih teritorialnih pretenzij v Španiji, ni nobene ovire za podpis pogodbe, ki ji pripisujejo gotovi evropski krogi magično moč, da bo odstranila sporni material, da bo ublažila napeto evropsko stanje in da bo nastopila daljša doba premirja ter mirnega razpleta vseh perečih problemov.

Londonski tisk kaže veliko veselje radi uspešnega zaključka pogajanj med Londonom in Rimom. Angleški listi pišejo o tem sporazumu zelo izčrpno, prav tako se obširno bavijo s skorajšnjim podpisom pogodbe. Doznava se pa tudi, da se je angleška vlada pred končno odločitvijo obrnila na posamezne dominione glede priznanja italijanskega imperija in da je prejela na to vprašanje kakor tudi na ostala aktualna vprašanja pritrdilen odgovor.

V splošnem pa opozarjajo londonski dobro poučeni krogi na to, da ni bilo ob priliki pogajanj med Italijo ter Veliko Britanijo onih težkoč, ki so jih nekateri politiki morebiti pričakovali. Če so se pa takšne težave pojavile, potem so se brž likvidirale, ker so bile ovire precej lahko odstranljive. Sporazum med Veliko Britanijo ter Italijo ne pomeni le ublažitve napetosti med dvema državama, ampak v Evropi vobče. V Ženevi pa bo Anglija nedvomno z lahkoto izpolnila obveznosti, ki jih je prevzela glede Abesinije, katere velika tragika se bo šele tedaj dopolnila. V ženevskem zboru sedijo predstavniki mnogih držav, ki so čakale že na ta korak londonske vlade in ki bodo sledile Londonu v priznanju italijanskega imperija ter aneksije Abesinije.

Angleški tisk razpravlja tudi o težavah, ki jih je imel Chamberlain radi teh pogajanj v Veliki Britaniji sami, kjer so gesla bivšega zunanjega ministra Edena, konservativnega opozicionalca W. Churchilla ter njihovih pristašev precej popularna. Krogi okoli Chamberlaina upajo, da se bo kmalu po podpisu žentlmenskega agreementa št. 2 čutila koristnost te pogodbe med obema velesilama, katerih tradicionalno prijateljstvo do ustvaritve osišča Berlin-Rim je splošno znano. Čuje se pa iz gotovih angleških krogov tudi drugačen glas, ki zatrjuje, da ne bodo s to pogodbo pereča in sporna vprašanja med obema državama niti najmanj rešena, ampak da gre za odgoditev reševanja problemov, ki bi v sedanji situaciji lahko privedlo do eksplozije...

Intimnejše sodelovanje francoske ter angleške admiralitete

PRED SESTANKOM PARIŠKIH IN LONDONSKIH DRŽAVNIKOV. — FRANCIJA BO PODPRLA ANGLIJO RADI PRIZNANJA ABESINSKE ANEKSIJE. — V OSPREDJU RAZGOVOROV VPRAŠANJE SKUPNE DRŽ. OBRAMBE.

LONDON, 14. aprila. V zvezi s predstoječimi razgovori med francoskimi ter angleškimi ministri pišejo »Times«, da bodo ob tej priliki Daladier, Bonnet, Chamberlain in Halifax obdelali vsa vprašanja, ki se nanašajo na sodelovanje Francije ter Anglije. Ni pa še gotovo, kje bodo ta posvetovanja v Parizu ali Londonu. Na vsak način pa šele po velikonočnih praznikih. »Daily Telegraph« doznava, da bo tvorilo pretežni del razgovorov vprašanje skupne državne obrambe. Splošno prevladuje vtis, da hoče biti nova francoska vlada v najtesnejšem stiku z angleško vlado, da lahko izvede oboroževanje v zamišljenem tempu. V načrtu je zlasti intimnejše sodelovanje francoske ter angleške admiralitete. Glede angleško italijanskega sporazuma je izven dvoma, da Francija ta sporazum pozdravlja in da bo v Ženevi podprla angleški predlog za priznanje aneksije Abesinije po Italiji, saj želi tudi Francija doseči sporazum z Italijo na sličen način kakor Anglija. »Daily Express« opozarja tudi na možnost sodelovanja obeh generalnih štabov.

Italija odstopi Angliji področje Tanskega jezera

LONDON, 14. aprila. Zatrjuje se, da bo v soboto parafiran angleško italijanski pakt in sicer po lordu Perthu za Veliko Britanijo, dočim bo slovesen podpis pogodbe v maju ob prihodu grofa Ciana v London. Pogodba predvideva večje koncesije Veliki Britaniji, ker nima Italija želje, da bi motila položaj na področju nilskih izvirkov, kar je zlasti važno za Sudan in Egipt. Baje je Italija pripravljena, da odstopi Veliki Britaniji celo področje Tanskega jezera.

Neguš hoče v Ženevo

ŽENEVA, 14. aprila. Londonsko poslaništvo neguševo objavlja noto, ki vsebuje protest proti priznanju italijanskega imperija in v kateri se napoveduje energično vztrajanje Haila Selasija na dosedanjem stališču. V smislu te note je priznanje italijanskega imperija po Društvu narodov tako dolgo nemogoče, dokler ni Abesinija izločena iz D. N. Neguš je napovedal, da pojde 9. maja v Ženevo, oziroma da bo poslal tjakaj svojega zastopnika.

Nadvojvoda Albert ruši tradicije Habsburgovcev

BUDIMPEŠTA, 14. aprila. Nadvojvoda Albert je sporočil regentu Horthyju, da se bo poročil z gospodično Katarino Bocskay de Telsobanya. To sporočilo se tolmači kot prekinjenje tradicij habsburške rodbinske tradicije, po kateri mora vsak Habsburgovec v takem slučaju obvestiti rodbinskega glavarja, dočim nadvojvoda Albert tega ni storil, ampak je sporočil svojo odločitev regentu Horthyu.

Poljska zaprla južno mejo proti Češkoslovaški

VARŠAVA, 14. aprila. »Gazeta Polska« poroča, da je južno poljska meja vzdolž slovaškega dela Češkoslovaške za vsak promet zaprta. Ta ukrep se spravlja v zvezo s poljsko noto češkoslovaški vladi, v kateri protestira poljska vlada proti akciji čeških komunistov ob poljski južni meji, ki je naperjena proti Poljski.

300 sovjetskih letal za Kitajce

PARIZ, 14. aprila. »Petit Journal« poroča, da je ob mongolski meji pripravljenih 300 sovjetskih letal za Kitajsko. Ta letala so razdeljena v 50 enot in jih vodijo sovjetski piloti. Iz gotovih krogov se lansira vest, da je kitajsko japonska vojna za Rusijo koristna, ker se je doslej vedno izkazalo, da se ob dveh prepirajočih tretji smeji.

Kralj Karol med narodom

BUKAREŠTA, 14. aprila. Kralj Karol je včeraj nepričakovano posetil Kluj ter je inšpiciral 83. pehotni polk, okrožni urad in mestno upravo. Kralj Karol se je hotel osebno prepričati o stanju cestnih del.

Laburisti odklanjajo misel angleške ljudske fronte

LONDON, 14. aprila. Predsedstvo laburistične stranke je predloge glede ustanovitve ljudske fronte po francoskem vzorcu odklonilo z utemeljitvijo, da si hoče angleška delavska stranka z lojalnostjo in disciplino v notranje političnem življenju priboriti oblast v državi.

Raberki

Letos ne bo skupščinskih volitev

Te dni je imel bivši poštni minister dr. Kaludjerčić sestanek v Pazariću. Govoril je tudi o predstoječih skupščinskih volitvah ter je izjavil: »Letos ne bo volitev«. Sedanja narodna skupščina bo izglasovala še en proračun. Nato bo šele govora v volitvah.«

Središče Brežice

V mariborskem tedniku Jugoslovenske radikalne zajednice beremo sledeče zanimive opazke, izvirajoče iz pristno rešetarske pameti, ki pa so obenem tudi silno značilne za celokupni sestav one miselnosti, ki ji je dobro in plemenito vse, kar se steka v tok njenega sukanja ter prikazovanja, ki pa se hkrati, v trenutku, v polsekundi sprevrže do oblik popolnoma nasprotnega brezobzirnega in zasmehujočega ocenjevanja, čim se zgodi nekaj, kar ne mara in noče v tok te miselnosti, ki je vsem dobro znana. V št. 15 omenjenega lista beremo namreč: »Zakaj je JNS zmagala v Središču in Brežicah? Ker hočeta Središče in Brežice priti v narodni pregovor namesto Veržeja in Lemberga. Veržej in Lemberg že davno ne zaslužita tega, kar jim ljudje iz starih časov oponašajo. Središče in Brežice pa sedaj zaslužita, zato naj imata to slavo tistih modrijanov...« — Središčani in Brežičani se bodo Rešetarju prav gotovo primerno zahvalili za ta poklon, gotovo tudi tisti, ki niso menili, da se bodo proti svoji volji prijatelju Rešetarju tako hudo zamerili. Tista o Veržeju in Lembergu je namreč tako čudna reč, da bi se lahko nanašala na marsikoga, ki je rešetarskega nastroja in usmerjenosti. Rešetarja, ki je zadnjič nekaj telebančil o potresu, je torej vendarle tudi nekaj razkačilo, kakor je ob zadnjih občinskih volitvah tudi očko »Slovenca«. Stvari in ljudje so torej vendarle nekoliko drugačni, kakor si predstavljajo rešetarske figure, ki se ljudstvu in zlasti mladini povsem odtujujejo. Petra Rešetarja je strah in tudi njegove prijatelje. Dobro dé malo razburjenja. Mi smo pa zadovoljni, da je v rešetarskih krogih vznemirjenje in nervoznost.

Proti lastni domovini

»Branik« št. 9 poroča: »Recimo, da so se godile Slovakom še tako hude krivice v mejah svobodne ČSR in smatrajmo, da je bila njih dosedanja borba za priznanje avtonomije v resnici utemeljena, pa kljub temu ne bo mogel odobravati postopanja dr. Hlinke nihče, ki ima in more imeti vsaj malo čuta za lastno nacionalno državo. Borba za nacionalne, regijonalne ali plemenske pravice je lepa in izvira lahko iz popolnoma idealnih nagibov. Toda ta borba je lepa samo dotlej, dokler se vodi na strogo nacionalnem terenu in dokler ne posegajo v njo narodi, kojih stremljenje gre očividno za razbitjem nacionalne države. Kdor se posluži v borbi, ki jo vrši baje za pravice svojega naroda, pomoči najhujših sovražnikov tega naroda, ta ne vodi več nacionalne borbe, ta se bori dejansko proti svoji lastni domovini. Paveliči in Perčeviči so to, pa naj potem nastopajo v tej ali drugi državi.«

Potres v južni Italiji. V Kalabriji so včeraj v številnih krajih čutili potres in ni znano, če je bilo kaj človeških žrtev. Epicenter potresa je v oddaljenosti 100 km vzhodno od Messine.

Gospodarske beležke

Nacionalni dohodek Jugoslavije. Po statističnih podatkih je znašal naš narodni dohodek leta 1926. milijonov dinarjev 70,608.2, leta 1936. pa samo milijonov din 42,156.5 in leta 1937. milijonov dinarjev 44,048.7. Izračunano na glavo, je znašal letni dohodek leta 1926. din 5.320.—, leta 1937. pa din 2.871.—. Obubožanje naroda.

Bolgarsko vinogradništvo. V soglasju z akcijo bolgarskega kmetijskega ministrstva za izboljšanje kakovosti bolgarskih vin bodo letos mnoge vinogradniške zadruge in vinogradniška podjetja ljudskih bank in hranilnic zgradile nove vinske kleti po skupnem načrtu, ki ga je izdelalo ministrstvo. Te kleti bodo imele obliko podkve z železobetonskimi temelji. Vsaka klet bo razdeljena v tri oddelke: v skladišče grozdja, v delavnico in v čisto vinsko shrambo. Taka notranja ureditev kleti bo omogočala hitrejše poslovanje, higijenično predelavo grozdja in pripravo vina, obenem pa tudi prihranek na delovnih močeh.

Zakaj znižuje Prizad ceno pšenici. Kakor smo že poročali je Prizad preteklo soboto znižal ceno pšenici. Ta Prizadov korak pa ni morda v zvezi z neprodano pšenico, ampak radi tega, ker noče Prizad nove letine pričakovati z visokimi cenami. V smislu poročil bo Prizad do konca julija ponovno znižal ceno pšenici.

Čvrste cene za perutnino na domačih in inozemskih trgih. Radi predstoječih praznikov je povpraševanje po perutnini zelo živahno. Te dni smo izvozili v Nemčijo 6 vagonov, v Italijo pa 4 vagone zaklane perutnine. Cena perutnine se je nekoliko dvignila, vendar pa se pričakuje, da bodo cene po praznikih zopet popustile.

Izvoz jajc trenutno v zastoju. Na domačih tržiščih so cene jajcem nekoliko poskočile. Notiranja so sledeča: Slovenija in Hrv. Zagorje 45 do 47 para, Vojvodina 45 para, Bosna 40 para in Srbija 43 do 45 para. Dovoz in promet je srednji. Naš izvoz jajc v Nemčijo je trenutno v popolnem zastoju, ker nemški državni urad ta teden ni zaključil niti ene kupčije.

Kliring. Narodna banka je dne 12. t. m. po novem kliringu z Italijo izplačala terjatve do št. 12.419 od 1. januarja 1938.

Iz zadružnega registra. V zadružni register se je vpisala **»Slomškov dijaški dom v Mariboru,** registrovana zadruga z o. j.«. Predmet je ta, da gradi, kupuje ali najema ter vzdržuje ali daje v najem poslopja in prostore za dijaški dom; zbira za to potrebna sredstva od članov in javnih ustanov. Delež znaša 100 din. Člani upravnega odbora so: Franc Kotnik, učitelj v Mariboru, Franc Fink, profesor v Mariboru, Anton Senica, šolski nadzornik, Pavel Živortnik, profesor, in učitelj Jernej Čebul, vsi v Mariboru.

Poravnalne zadeve. Okrožno sodišče v Mariboru razglaša, da je poravnalno postopanje dolžnika Vidmarja Alojza, trgovca v Selnici ob Dravi, končano.

Sokolske vrste

Za ustanovitev Sokolske banke

Na glavni letni skupščini sarajevske sokolske župe je bil sprejet predlog o ustanovitvi posebne sokolske banke. Ta banka naj bi se ustanovila na zadružni podlagi. Člani naj bi bila vsa sokolska društva, a s podporo te banke naj bi se gradili sokolski domovi, letna telovadišča in sploh podpiralo sokolstvo v svojem delu. Predlog je naletel na veliko odobravanje. O njem bo sklepala sedaj glavna uprava SKJ. Tudi v vladnih krogih so to idejo pozdravili, ker bi se na ta način koncentrirala finančna akcija za podpiranje Sokolstva v Jugoslaviji.

Socialni obzornik

Prijavite se za podpore za onemoglost in starost!

»Službene Novine« od 9. aprila t. l. objavljajo »Pravilnik o ustanovitvi in porabi podpornega sklada za onemoglost in starost pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu«. — Iz sklada, ki se s tem pravilnikom ustanavlja, bo dajal Osrednji urad v Zagrebu že od 1. decembra letos dalje podpore (v razmerju z zaslužkom od 60 do 300 dinarjev mesečno) onemoglim in ostarelim delavcem, ki se bodo prijavili za te podpore. Rodbinski člani nimajo pravice prejemati podpor iz tega sklada. Obrazec za prijave je izdelal Osrednji urad za zavarovanje delavcev in ga dostavil svojim podrejenim organom, ki ga bodo brezplačno dajali na razpolago interesentom pri centralah, ekspoziturah in poverjeništvih. Za sedaj objavlja Osrednji urad za zavarovanje delavcev:

Prijavo za podpore iz Podpornega sklada za onemoglost in starost morejo vložiti osebno delavci (delavke), ki so starejši kakor 21 let, onemogli, ki so bili po 1. juliju 1925 zavarovani pri Osrednjem uradu za primer bolezni najmanj 250 tednov, zatem delavci (delavke), ki so dovršili 70. leto starosti in so bili pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev zavarovani od 1. julija 1925 za bolezen najmanj 500 tednov. Vsi onemogli in stari delavci morajo dokazati, da so revni in navezani edinole na podporo ter nimajo pravice do pokojnine, o kateri govori drugi odstavek čl. 4 zakona o zavarovanju delavcev, dalje da nimajo rente po zakonu o zavarovanju delavcev za primer onemoglosti, starosti in smrti, niti rente za primer nesreče, večje od podpore, ki mu pripada po pravilniku o ustanovitvi in uporabi podpornega sklada za onemoglost in starost. Poleg tega morajo prosilci dokazati, da niso bili uslužbenci (nameščenci), ki so ali pa bi bili obvezani na pokojninsko zavarovanje, za katere je s točko 15 b čl. 96 finančnega zakona za leto 1938/39 dana možnost ustanovitve posebnega podpornega sklada.

Vse prijave morajo interesenti predložiti najkasneje do 1. julija 1938 tistemu Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev ali zasebni društveni bolniški blagajni, pri kateri so bili za časa uveljavljenja te uredbe prijavljeni v zavarovanje. Če pri tem uradu niso bili zavarovani niti štiri tedne, morajo prijavo vložiti v tistem uradu, kjer so bili pred tem zavarovani vsaj 4 tedne. Kasnejših prijav ne bodo upoštevali.

Za onemoglega po čl. 66 zakona o zavarovanju delavcev je smatrati tiste delavce, ki zaradi bolezni, starosti ali zaradi drugih napak ne morejo izvrševati dela, kakor bi ga sicer po svojih močeh in sposobnostih, z ozirom na svojo izobrazbo in dosedanji svoj poklic, ne zasluži niti tretjine tistega, kar zaslužijo zdravi delavci iste vrste dela in z enako izobrazbo ter v istem kraju.

Prosilca je smratrati **za revnega** takrat, kadar nima nobenega premoženja niti svojega gospodarstva ali če ima majhno imetje in gospodarstvo, od katerega pa se ne more vzdrževati. Prosilec se sme prijaviti, če nima sorodnikov, ki so ga dolžni vzdrževati po določilih državljanskega zakona, ali če jih ima, pa so ti sorodniki tako siromašni, da ga ne morejo vzdrževati.

To siromašnost in navezanost do podpore bodo morali prosilci dokazati s potrdili občine, kjer žive, o njihovem premoženjskem stanju in o premoženjskih razmerah njihovih sorodnikov, ki so dolžni, da jih vzdržujejo po določilih državljanskega zakona.

Vse rubrike v prijavi je treba izpolniti točno, z resničnimi navedbami in čitljivo, kakor so postavljena vprašanja. Priporoča se izpolnjevanje teh rubrik s pisalnim strojem, če je to mogoče.

Prijave je treba poslati pristojnemu krajevnemu organu Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, po možnosti priporočeno s pošto ali pa osebno pri pristojnem Okrožnem uradu ali bolniški blagajni v sedežu urada, ekspoziture ali poverjeništva.

Priložiti je treba dalje prijavi dokazilo o istovetnosti prosilca in sicer: krstni list, poročni list ali pri obojem izpisek iz župnijskih knjig, ali železniško legitimacijo, ali policijsko izkaznico, ali potni list, ali vojaško knjižico, ali domovnico ali potrdilo o državljanstvu itd.

Dalje mora biti priloženo prijavi potrdilo od občine, kjer biva, o premoženjskih prosilčevih razmerah in vseh njegovih sorodnikov, kateri so dolžni prosilca vzdrževati po določilih državljanskega zakona. Ta potrdila občine se po § 11 pravilnika v zvezi s § 189 zakona o zavarovanje delavcev prosta kolkovine. Priporoča pa se, da prosilci priložte tudi potrdila, kakor na primer potrdilo delodajalca o zaposlitvi, morebitna zdravniška potrdila o zdravju, kratko in malo vse, kar potrjuje njihove navedbe v prijavi.

Ptujske novice

Na zadnji seji mestnega sveta so sklenili nabavo novega službenega avtomobila za 149.600 dinarjev. V maju pride v Ptuj večja skupina madžarskih gostov. Razen tega tudi 30 uradnikov najpomembnejših evropskih potovalnih pisarn. Prostori bivše ptujske tiskarne v stari vojašnici se za pet let brezplačno prepustijo društvu »Vzajemnost«. Mestni svet je dal turističnemu odboru na razpolago 9000 dinarjev. Med podporami je tudi podpora **»fantovskemu odseku« 3000 din,** Društvu primorskih in koroških rojakov 300 din, SK Drava 500 din, Ljudski univerzi 400 din, razen tega dobi Vincencijeva konferenca brezplačno v najem vrt.

Sportno gibanje

Prvenstvena tekma Čakovački SK: SK Hermes se bo v nedeljo kot predtekma srečanja med SK Ljubljano in »Pro Gorizia«. V Mariboru bo lokalni derby med ISSK Mariborom in SK Železničarjem, v Kranju pa se bosta pomerila SK Kranj in SK Celje.

V tekmovanju za prvenstvo drugega razreda mariborskega okrožja LNP je preteklo nedeljo zmagala pobreška Slavija nad ptujsko Dravo v Ptuju s 7:3 (3:1), SK Lendava pa je v Ptuju porazila moštvo SK Ptuja s 6:2 (4:1). V prvenstveni tabeli vodi sedaj SK Slavija z eno točko pred SK Lendavo. Odločitev za prvo mesto bo 24. aprila, ko se bosta srečala v Mariboru SK Slavija in SK Lendava. Zmagovalec te tekme pojde v prvi razred LNP.

Gostovanje italijanskega nogometnega moštva v Ljubljani. Za velikonočne praznike bo gostovala v Ljubljani enajstorica »Pro Gorizia«, ki bo odigrala z našim ligašem SK Ljubljano prijateljsko tekmo.

Največji sportni stadion jugovzhodne Evrope je zagrebški stadion, v katerem je prostora za 60.000 gledalcev, med temi 24.000 na sedežih. V tem stadionu bo za praznike velikonočni turnir. Prvi dan igra reprezentanca Zagreba proti češkoslovaški enajstorici Židenice iz Brna, drugi dan pa bo ojačeni Hašk preizkusil svoje moči s češkoslovaškim ligašem.

Srednješolska balkanijada v Atenah, ki je bila določena za čas od 24. aprila do 1. maja, je preložena na poznejši čas.

Razpis otvoritvene kolesarske dirke SK Železničar, ki jo priredi dne 1. maja 1938 na progi Maribor - Sv. Miklavž - Hajdina - Rače - Maribor. Dolžina proge je 47 km. Start je določen za 9. uro pred igriščem SK Železničarja ob Tržaški cesti. Cilj istotam. Nagrade: I. darilo, II. darilo, III. darilo, IV. in V. kolajne. — Splošna določila: Pravico starta imajo vsi člani kolesarskih klubov, ki so včlanjeni v Kolesarskem savezu kraljevine Jugoslavije ter posedujejo pravilno verificirano licenco za leto 1938. Voziš se na lastno odgovornost po cestno-policijskih predpisih in po tehničnem pravilniku KSKJ. Kolesa morajo biti opremljena z dobro zavoro in zvoncem. Eventualne proteste je vložiti 15 minut po prihodu na cilj s takso din 30.—, katera vsota se v slučaju pozitivne rešitve protesta vrne. Razdelitev nagrad takoj po končani tekmi. V slučaju slabega vremena se dirka preloži na 8. maj 1938. Prijave se sprejemajo najpozneje do pol ure pred startom.

Ptujska pisma

Videl sem krstno predstavo Šnuderlovih Lopovščin v Mariboru v Kovičevi zamisli ter čisto nehote vzporejal in primerjal njegovo z Borkovo. Zanimivo pri tem je namreč to, kako sta eno in isto stvar vsak po svoje razumela, vsak po svoje interpretirala, pri tem pa oba našla glavno nit avtorjeve ideje, le da jo je Kovič na svojstven način izluščil z groteskním ter toplo satiričnim povdarkom režije v masivni sceneriji, Borko pa z realističnim stilom s prav enostavnimi, značilnimi naznačitvami á la Burian, ki so pa scenično nudile več sodoživljanja, n. pr. rešitev okna in globine v prvem skeču z zavesami in s svetlobo kot efektnim kompozicijskim elementom scenerije, ali pa v tretjem, kjer je z njo razbil ravnino odra v ploskve, ki so vzbujale potrebno nastrojenje in domišljijo. Prisluškovanje policijskega komisarja pred ordinacijsko sobo je rešil tako, da se je za vrati videla njegova silhueta in zapisovanje razgovora med zdravnikom in pacientko. — Sploh je bila igra svetlobe in sence in barve tokrat važno izrazno sredstvo, ki je režiserju pripomoglo k razdelitvi prostora in razčlenitvi scen, ki so s temi pripomočki bile poživljene in s smiselno uporabljenim prostorom v polnem gibanju.

Vsak po svoje sta podčrtala dinamiko teh po zamisli in obliki svojevrstnih skečev, ki so si s svojim salonskim esprijem na mah osvojili tudi ptujsko občinstvo, za katero so bili trda preizkušnja še tudi zato, ker so se izvedli brez običajnih odmorov. Med seboj jih je smiselno povezala le muzika, Chopinova Etuda z značilno vizionarno barvo, Burja in Sukovo Prebujenje. Na klavirju jih je odigral Grm s čustvovanjem, ki je bilo v skladu s celotnim dogajanjem na odru in ki je podčrtalo notranje razpoloženje posameznih skečev.

Drobinova je posebno v govoru izražala čustvovanje, ki je bilo posledica vživetja v vloge, tako je v prvem skeču strasten tempo njenega govora vseboval vse gnetenje kontrastov in tistega notranjega, toda zadržanega razgibanja, ki se je izjavljalo v stilizirani igri. Kjer pa to ni prišlo tako da veljave, pa je bila ovira v neobvladanju teksta v smislu zahtev odrske umetnosti. Kakor vedno, tako je tudi tokrat dokazala, da je njena igra razkrivanje in stopnjevanje notranje sile, ki vodi v samostojnost igralca.

Špat ima posnemalno tehniko in gradi like in retorike in mimične igre, v kateri še vedno tu in tam ne more zatajiti stereotipnih gest, ki pričajo, da niso v zvezi z akcijo. Četudi tokrat vloge niso odgovarjale njegovemu značaju, je vendar premagal svojo značilnost, — tehnično igro, ki ji še manjka kultiviranosti. To si pa naj režiser zapomni! In govoru naj Špat posveti več pažnje. Sedmošolec Drolc ima smisel za ritem v besedi. Z njim io pa s pastelno barvo svojega organa je dosegel tisto polnost in že nekoliko poetičnost dikcije, na katero se publika najprej vjame. Četudi se še povsod proces ustvarjanja vseh treh tako različnih likov pri njem ni mogel videti, posebno odvetniškemu pripravniku je manjkala neka gotova forma, katero je nadomeščal ponekod z recitiranjem teksta v nekoliko deklamatorskem tonu, je vendar kot tako mlad debutant v tej težki nalogi, ki jo je imel, prepričal o igralskem talentu, ki ni brez tako potrebne emocije.

O Šnuderlovem delu samem se je že ob krstni predstavi pisalo. Zanimivo bi bilo, ako bi kdo to delo podrobneje analiziral.

Navzoč je bil tudi avtor, ki se je tokrat lahko prepričal, da se Ptuj vedno bolj dram: iz motne dremavice.

A. Debenak.

Razne vesti

Kraljeva družina v Splitu. Na vožnji v kraljevi gradič Miločer so se pripeljali včeraj zjutraj z dvornim vlakom v Split Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vel. kraljica Marija, ter kraljeviča Tomislav in Andrej. Viharno pozdravljeni so se visoki gostje odpeljali z avtomobilom preko Bačvic proti Omišlju.

Knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta včeraj popoldne obiskala razstavo italijanskega portreta skozi stoletja v Beogradu.

Hlinkova narodna veleizdaja. V Ružomberku so se včeraj zbrali senatorji in poslanci Slovaške ljudske stranke pod predsedstvom patra Hlinke. Hlinka je izdal poseben proglas na svoje pristaše, v katerem jim razlaga, zakaj ne more stranka spremeniti svojega radikalno avtonomističnega stališča povdarjajoč, da bo njegova stranka ostala na strani avtonomistov tudi za ceno opustitve svojega nadaljnjega sodelovanja v praškem parlamentu.

Skupina bivših belgijskih bojevnikov se je poklonila včeraj manom kralja Petra in kralja Aleksandra I. na Oplencu.

Streli v danskem parlamentu. Na včerajšnji seji danskega parlamenta je nek mladenič dvakrat ustrelil z galerije s samokresom na pravosodnega ministra. Pozneje so ugotovili, da je atentator streljal s slepim nabojem.

Sporazum med Anglijo in Italijo bo v smislu informacij podpisan na velikonočno soboto.

Šaljapina bodo balzamirali. V soboto ali nedeljo bo najbrže Šaljapinov pogreb v Parizu. Zemske ostanke velikega pevca bodo balzamirali.

V mednarodnem šahovskem turnirju v Ljubljani se je včeraj odigralo tretje kolo. Szabo je porazil Šorlija, Kostić pa Foltysa. Remis so se končale partije dr. Trifunović:dr. Astaloš, Pirc:Bröder, dr. Vidmar:dr. Tartakower, Preinfalk:Furlani, Nedeljković:Tot. Partija Steiner:Vidmar ml. je bila prekinjena. Stanje po III. kolu: Kostić 2 in pol, Szabo 2 (1), dr. Astaloš, Bröder, Furlani, dr. Trifunović 2, Pirc, Preinfalk, dr. Tartakower 1 in pol, Tot, dr. Vidmar 1 (1), Foltys, Steiner, Vidmar ml. pol (1), Nedeljković pol, Šorli 0.

Kulturne beležke

Šahovski glasnik. Izšla je št. 3 po našem velemojstru V. Pircu odlično urejevana šahovska revija »Šahovski glasnik«. Zopet pestra, bogata vsebina, smiselno razporejena in zbrana. Uvodni prispevek je posvečen našemu sedmemu mojstrskemu turnirju v Ljubljani (11.—17. aprila). V. Pirc razpravlja o partijah matcha Aljehin-Euve v luči kritike. V rubrikah »Teoretične beležke«, »Partije naših mojstrov ter »Šahovska kronika« je zbranega veliko poučnega materiala, ki bo razživljal zanimanje naših šahistov za Šahovski glasnik.

Šoštanj

Zborovanje šaleškega učiteljstva. Preteklo soboto je imelo Učiteljsko društvo okraja Šoštanj svoje zborovanje, tokrat v prijaznem Št. Ilju, kamor je prihitelo skoraj vse učiteljstvo. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik g. Mencej ter po uvodnih formalnostih podal zanimivo situacijsko poročilo. Učitelj mora biti v teh dneh glasnik in iniciator narodno-obrambnega dela ki pa se ne sme za nobeno ceno podrejati strankarskim interesom in podobno slučajnostnim akcijam. Biti mora življenjska potreba slovenskega človeka. Sledilo je skrbno sestavljeno predavanje učitelja g. Rejca iz Doberne, ki je govoril o temi: »Moje učiteljevanje med brati Srbi«. O Mladinski matici je nato referiral učitelj g. Kramar.

Pred dnevi je tuk. Šahovski klub zaključil prvenstveni turnir za leto 1938. Prvo mesto si je priboril g. Lorbek. Dosegel je vseh 11 točk. Že dolgo velja za najboljšega šoštanjskega šahista, letos mu je končno uspelo, da je to tudi na turnirju dokazal. Ostala mesta so zasedli: Toter 10 točk, Fonda in Robinščak 7, Koren in Veingerl 6, Scharner 5, der. Medic 4, Štraus in Movh 3, Aram 2 in pol, Kosič 1 in pol.

»Politična plat je končana«... Govor župana JRZ na občinski seji je nabit — novost! — na uradni deski. Važno je, da so gospod župan končno le povedali, da so imeli pri zadnji komasaciji in njej sledečih obč. volitvah besedo strankarski in politični interesi.

Mariborske in okoliške novice

Cene na današnjem velikonočnem trgu

Kakor znano je v smislu določb mariborskega tržnega reda velikonočni trg na velikonočni četrtek. Ni pa bil današnji trg tako založen, kakor bi bilo pričakovati. Zelenjave je bilo precej in tudi perutninski trg je bil še nekam izdatno založen. Bilo je 170 kokoši, ki so jih prodajali po 20 do 28, nadalje 408 piščancev po 25 do 65, 13 puranov po 35 do 60, 4 race po 18 do 20, 12 domačih zajcev po 5 do 20, 16 kozličev po 45 do 85.

Pri mlečnih izdelkih je cena ostala v glavnem nespremenjena, nekaterim izdelkom pa je ponovno narasla. Mleko so prodajali po 3 do 4, smetano 12.50 do 15, sirovo maslo 32 do 34, čajno maslo 36 do 40, domač sir 12, kuhano maslo 30 do 36, jajca 40 do 75 par.

Ribji trg je bil slabo založen. Radi viharnega vremena na Jadranu ni bilo nobenih morskih rib, pa tudi žabjih krakov ni bilo, po katerih so mariborske gospodinje živahno povpraševale. Pač pa so bili na razpolago karpi po 10 do 12, belice po 8, ščuke po 18 din za kg.

Na slaninarski trg je pripeljalo 6 slaninarjev in okoliških mesarjev 11 svinj in so bile cene sledeče: Svinjsko meso s kostmi 12 do 13, izluščeno svinjsko meso 13 do 14, riba do 16, zajec 13 do 14, salo 13 do 15, slanina 13 do 14 din za kilogram.

Velikonočni zajček
prinaša
kvalitetne nogavice
od Büdefeldt-a Gosposka ul.

Iz politično upravne službe. Za sreskega podnačelnika 7. skupine v Celju je imenovan Franc Hartman, politič. upravni tajnik pri banski upravi v Ljubljani. Iz Celja je premeščen v Rakek sreski podnačelnik v Celju Uroš Žun.

Avto zastonj! Motorno kolo zastonj! In še druge stvari zastonj! Dnevnik »Jutro« razpisuje ogromno nagradno tekmovanje. Razpis bo v velikonočni številki, za katero je vsepovsod velikansko zanimanje. Razpisanih je 100 nagrad v vrednosti več desettisočev dinarjev. Kupite velikonočno »Jutro«, ki izide že na velikonočno soboto. Hočete vsaj motorno kolo? Krasno je in lepo. Če si ga zaželite, **stopite v Jurčičevo ulico ter si oglejte izložbo No.akove »Obnove«, pa se boste o tem lahko prepričali.**

Huda prometna nesreča se je pripetila na križišču Tržaške ceste in Primorske ulice. Nek osebni avto je zavozil v kolesarja 20letnega delavca Ludovika Bezjaka, stanujočega na Pobrežju, in ga podrl na tla. Bezjak je prišel pod kolesje avtomobila, ki ga je par metrov povlekel po tleh. Pri karambolu je Bezjak zadobil hude notranje poškodbe. Zadeva bo imela svoj epilog pred sodiščem.

Velikonočna sobota
Willy Fritsch **Peter Dann**
Med dvema ljubeznima
Senzacijonelen krasen film

»Toti list«, 4. številka, izide na velikonočno soboto. Dobite ga v vseh trafikah. Cena Din **1.50.**

Zadruga I. mariborske delavske pekarne obvešča cenj. prebivalstvo, da bodo naši lokali na velikonočno nedeljo in ponedeljek zaprti. Občinstvo prosimo radi tega, da si pravočasno nabavi kruh in pecivo.

Uprava pravosl. parohije v Mariboru obvešča svoje vernike, da bo na Lazarjevo **v soboto dne 16. tek. meseca litija-vrbice** (procesija) in sicer je istega dne **ob 13.45 sestanek** pri zgradbi cerkve NOVE LAZARICE na Jugoslovenskem trgu, od koder se pomika sprevod **ob 14. uri** po Vrazovi, Aleksandrovi, Meljski in Trstenjakovi ulici v vojaško kapelo. Tamkaj so večernice, nato sv. spoved.

Pozor gospodinje! Pristne tržaške pince, holandski mlečni kruh, sladki kmečki kruh priporoča pekarna Rakuša, Koroška cesta 24.

Premijo Din 300.000
je danes zadela srečka Drž. razredne loterije
štev. 83.526
ki je bila kupljena v pooblaščeni glavni kolekturi bančni poslovalnici
BEZJAK, MARIBOR
Gosposka ulica 25 (telefon 20-97)

Narodno gledališče

Četrtek, 14. aprila: **Zaprto.**
Petek, 15. aprila: **Zaprto.**
Sobota, 16. aprila: **Zaprto.**
Nedelja, 17. aprila ob 15. uri: **»Nečak«. Znižane cene.** — Ob 20. uri: **»Slehernik«.** Premiera.
Ponedeljek, 18. aprila ob 15. uri: **»Slehernik«.** — Ob 20. uri: **»Pod to goro zeleno«. Znižane cene.**

Zasedba duhovne igre »Slehernik«. Naslovno vlogo predstavlja Nakrst. Večje in vidne vloge pa so zasedene takole: Mati: Zakrajškova, Smrt: Crnobori, Slehernikov družnik: Košič, Ubogi sosed: Blaž, Dolžnik: P. Kovič, Ljubica: Starčeva, Debeli nečak: Gorinšek, Suhi nečak: Verdonik, Mamon: Košuta, Dela: Rasbergerjeva, Vera: Kraljeva. — Razen že objavljenih priprav povečujejo veličastnost te igre tudi orglje, zvonovi, posebna razsvetljava itd.

Velika noč v mariborskem gledališču. V nedeljo popoldne ponovitev zelo zabavne in izvrstno sprejete Parmove operete **»Nepravi nečak«.** — Zvečer premiera veličastne duhovne igre **»Slehernik«.** — **Veliki ponedeljek** popoldne — na ljubo tudi okoličanom ponovitev **»Slehernika«,** zvečer letošnji operetni šlager **»Pod to goro zeleno«. — Pri obeh operetnih predstavah veljajo znižane cene.**

Velikonočna številka
nudi vsako leto našim pridobitnim ter poslovnim krogom dragoceno insercijsko konjunkturo,
izkoristite ugodno priliko!
„VEČERNIKOVA"
velikonočna številka v povečanem obsegu in nakladi ostane radi praznikov tri dni aktualna ter bo do slednje podrobnosti zanimala vse kroge naših čitateljev. Oglase za to številko sprejema **uprava „Večernika" Grajski trg 7/I** do petka 15. aprila do 18. ure. V izjemnih slučajih še v **soboto 16. aprila do 9. ure dop.**

Pred sodnikom.

Sodnik: »Vaš mož vas je torej večkrat pretepel? Ali se je to zgodilo v afektu?«

Žena: »Ne, gospod sodnik, enkrat v pralnici, drugič v predsobi in enkrat v kleti.«

Svojevrstna vročina.

Jože: »Kako je bilo včeraj na veselici?«
Miha: »Neznosno vroče.«
Jože: »Tako?«
Miha: »Ves moj denar se mi je stajal.«

Zmeraj beli lepi zobje:
zobna pasta Chlorodont

Kino

Kino Union. Soboto ob 20.30 »Tarantella«, čarobno lepa opereta glasbe, pesmi in plesa!

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Dne 13. aprila (1. razred) so bili izžrebani sledeči večji dobitki:

Din 80.000: 12370
Din 50.000: 73585
Din 30.000: 17782
Din 25.000: 617
Din 10.900: 25284 37410 98490
Din 5.000: 8974 11339 22691 44703 85[illegible] 96201
Din 3000: 14768 17916 20401 21706 310[illegible] 54632 60989 64421 65135 65622 66204 961[illegible]
Din 1000: 9003 11561 18689 22166 2282[illegible] 23315 27205 28694 38783 51354 51396 5826[illegible] 60777 64724 67802 77005 82653 94180

Pooblaščena glavna kolektura drž. razredne loterije bančna poslovalnica BEZJAK. Maribor, Gosposka ulica 25.

Kulturni razgledi

Koncert mladinskega pevskega zbora „Zvonček" v Šoštanju

V nedeljo, dne 4. aprila je obhajal mladinski zbor **»Zvonček« v Šoštanju** desetletnico. Priredil je v »Sokolskem domu« ob 20 uri koncert, ki ga je oddajala tudi ljubljanska radijska postaja. Nastopilo je 65 pevcev šolarjev ljudske šole v Šoštanju pod vodstvom Jurčeta Vrežeta. Pevci so nastopili v ličnih oblekah po narodnem vzorcu. Spored je imel tri dele. V prvem delu so odpeli deset pesmi raznih skladateljev. Že takoj uvodna pesem »Hej Slovenci, kje so naši bratje« je dala slutiti, da poje pevska družina, ki doživlja pesem v najglobljem pomenu. Sledila sta še dve narodni koroški, prva v priredbi J. Vrežeta: »Vse te uštne« in Adamičeva »Da b' biva«. Sledile so umetne Vodopivčeva: »Starček roma«, Premrlovi »Uspavanka« in »Rože za Marijo« in Tomčevi: »Uspavanka« ter »Mrazek«. Pesmi so peli pevci z izredno toplot[illegible]. Glasovno so zliti v celoto. Podajanje je umetniško občuteno. Preizkušnja za zbor sta bila drugi in tretji del koncerta, kjer je bila na sporedu moderna. V drugem delu je zbor odpel štiri Pirnikove, v tretjem pa pet Osterčevih pesmi. To so skladbe, ki zahtevajo linearen študij, torej popolno samostojnost v glasovih, in temeljito artistično delo.

Pirnikove so bile »Tri race«, »Vrabček«, »Uspavanka Matjažku« in »Kralj Matjaž«. Zopet smo doživeli nov dokaz za nov mladinski pevski pokret. Mladina poje težko sodobno pesem in v njej zmaguje. Pevci se tega zavedajo. Popolnoma so sprejeli nov, svoj glasbeni odraz in odkrili njegovo lepoto. Skladatelju Pirniku pa so ob tej priliki podali šopek klinčkov. Skladatelj Pirnik se je mladini toplo zahvalil za njeno neumorno delo in ji je častital k odličnemu uspehu.

Šest Osterčevih pesmi »Andrej«, »Franc«, »Juretu«, »Žabica in muha« in »Nezgoda na piru« je sledilo v tretjem delu. Groteskna interpretacija, ki jo te skladbe zahtevajo, je bila odlično podana. Tu ni samo vprašanje tehnike, tu je treba sodoživljanja in globine, dela. Zato je zopet pomagala moderna in žela vse priznanje.

Sokolski dom je bil poln publike, ki je z ljubeznijo in priznanjem ploskala mladini in zborovodju Vrežetu ob jubileju. Zbor je dokazal, da je na odlični višini, za kar gre zasluga zborovodji, ki že deset let neumorno dela na pevskem polju. Zborovodji in pevcem čestitamo in želimo, da tudi drugod odkrivajo lepoto naših pesmi.

Z. J.

Spomnite se CMD!

V kraljestvu žene

Deset zapovedi za one, ki bi se rade možile

1. Ni potrebno, da ste krasotica, mnogo bolje je, če vas odlikuje ljubezniv nastop, primerna naobraženost, družabnost ter vljudnost.

2. Predmet vašega zanimanja ne smejo biti samo kinogledališča, sport in zabave, temveč predvsem gospodinjske zadeve in dobre knjige.

3. Kadar se sestanete z njim, ne pripovedujte mu samo o svojih prijateljicah ter o svojih plaščih ali o modernih toaletah, temveč tudi o stvareh, ki tudi moškega zanimajo.

3. Bodite dobrosrčni, raje odpuščajte, kakor da ste trdovratni in nepopustljivi. Vedite, da trma in nepopustljiva trdovratnost nobeni mladenki ne pristoja.

5. Odstranite iz svojega srca ljubosumnost, če pa tega ne zmorete, tedaj ga vsaj skrbno omejite in prikrivajte.

6. Če imate svojega izvoljenca res radi, tedaj je neobhodno potrebno, da ste tudi z njegovo materjo v dobrih odnošajih.

7. Ne razburjajte se in ne bodite jokavi. Kaj takega bi mogli oprostiti kvečjemu kakšnemu otroku, nikakor pa ženski, ki ima namen postati žena.

8. Bodite skromni, toda istočasno tudi samozavestni in ponosni.

9. Ne izprašujte svojega izvoljenca o njegovih dohodkih ter o prijateljih, s katerimi on občuje. Vedite, da moški takšnega povpraševanja nimajo radi.

10. V slučaju nesreče ali nezgode mora mladenka svojega izvoljenca ne samo opogumiti, temveč mu mora tudi pomagati, ker si boste s tem pridobili njegovo naklonjenost in spoštovanje.

Mati sežgala lastnega otroka!

Strahovit zločin se je pripetil v Zagrebu. Nedaleč od Zdravniškega doma so našli popolnoma zoglenelo trupelce malega otroka in sicer na nekem stavbišču. Komisija je ugotovila, da je neka doslej še neznana ženska sežgala svojega novorojenčka in ga nato pustila na stavbišču. Ta zločin detomora predstavlja zverinski zločin in poizveduje zagrebška policija za materjo, ki se je na tako strahoten način rešila svojega otroka.

O tem in onem

Z oklopnimi „hoteli" na južni tečaj

Konstruktor Harold June, ki se je udeležil kot pilot Byrdove polarne ekspedicije, je dogradil v delavnicah v Filadelfiji tri velike tanke, ki jih bo rabil letos za ekspedicijo v pokrajinah okrog južnega tečaja. Romantika takih ekspedicij tudi v naših časih še ni ponehala. Sedanje ekspedicije pa seveda niso več pustolovska potovanja za neznanimi cilji, temveč imajo svoj znanstveni pomen in na njih se uporabljajo najmodernejše pridobitve tehnike. Tanki Harolda Junea, dolgi 12 in široki 6 m, to strašno vojno orožje, bo torej stopilo v službo znanosti. Zunanja oblika vara, kajti znotraj bodo tanki zelo udobno opremljen in imeli bodo vse potrebne aparate za raziskavanje še neraziskanih krajev. V vsakem tanku je delavnica, spalnica in celo moderna kopalnica s tekočo vodo.

Ti trije oklopni »hoteli« bodo še letos prepeljani s parnikom do ledenih barjer južnega morja, odkoder nastopijo pot v kraljestvo večnega snega in ledu. Kolik napredek v primeri s primitivnimi sanmi na pasjo vprego! Kaj more bolje karakterizirati zmagovito pot moderne tehnike, kakor te ekspedicije s tanki?

Enaka razlika je pa tudi v opremi letošnjih ekspedicij na Daljni vzhod, ki je njihov namen boriti se proti strašnim epidemijam nalezljivih bolezni. Higienski oddelek Društva narodov pripravlja za tekoče leto ekspedicijo za zatiranje kuge na Kitajskem. Ambulance, obstoječe iz treh avtokolon, bodo vozile križem kražem po okuženih krajih, kjer bodo zdravniki nudili bolnikom takojšnjo pomoč. — Nekaj avtomobilov bo zato opremljenih kot bakteriološki laboratorij. Ekspedicijo bosta vodila curiški univerzitetni profesor Mooser in njegov asistent dr. Winzeler, udeleženec Dyrenfurthsove ekspedicije na Himalajo. Kaj bi porekel k temu slavni bakteriolog Koch?

Znanstvene ekspedicije tekočega leta se ne bodo omejile na površino zemlje. Nagon starih Vikingov vabi človeka tudi tja gori v stratosfero in doli v morske globine. Poročali smo že, da je znani pionir stratosfernih poletov prof. Piccard sklenil spustiti se v gondoli v globino morja in prekositi Becbeev rekord. Za letos so napovedani tudi poskusi s stratosfernimi poleti raket, ki so prekosile višinske rekorde balonov. In morda se bo že letos našel pogumnež, ki se bo prvi zaupal temu najmodernejšemu izumu in poletel v raketnem letalu v stratosfero.

Ameriški študentje imajo svoja letala

Naše študente bo zanimalo, kako gre njihovim ameriškim kolegom. Vsekakor bolje kakor njim. Če pri nas srečaš dijaka na kolesu, je že nekaj posebnega, ne? Ameriška statistika pa izkazuje, da ima v Washingtonu že 312 visokošolcev lastna letala, s katerimi se dan za dnem vozijo k pouku. Več tisoč jih je, kateri uporabljajo za pot v šolo svoj avto. Dijaške letalske in avtomobilske tekme so na dnevnem redu. Vmes so seve tudi študenti, ki se poslužijo manj modernih koles ali jo mahnejo v šolo — per pedes apostolorum.

RADA BI POSTALA ANGELČEK.

Ančka je že toliko lepega slišala o angelčkih, da bi tudi sama na vso moč rada postala angelček.

Mama ji je ljubeče rekla:

»Ampak dušica zlata, potem moraš umrčkati. Ali bi res rada šla od mene proč?«

Ančka je malo pomislila, potem pa je zamodrovala:

»Zaenkrat še ne, mama. Umrčkala bom šele potlej, ko bom polizala vso marmelado, ki jo imaš v shrambi!«

Razno

Dnevno sveža
ČVETAČA
(karfijola) in salata. Skladišče Koražija, Kolodvorska 1. 2195

Vinotoč
Orovič, Razvanje, otvorjen. Dobro vino od 5 litrov naprej po 7 din. 1910

POMILJE
oddaja »Mariborski dvor«. 2193

NE POZABITE
si za praznike nabaviti najboljše vino. Dobite ga v »Prešernovi kleti« v Gosposki ulici. 2190

VELIKONOČNI KRUH
kvalitativno najcenejši samo v pekarni Čebokli. 2175

AVTOTAKSI
Leonid Kvitko, Maribor, Magdalenska ul. 34, telefon 28-82 1971

2500 DIN
potrebujete, da zaslužite 1000 dinarjev mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Priložite znamke! 2057

Posest

STAVBENE PARCELE
v centru,- prvovrstni prostor ugodno na prodaj, Valjak, kino »Union«, Maribor. 1317

Prodam

Ia. DALM. MED
din 18.— kg, Ia. dalm. olje din 17.— lit. prodaja Gospodarska Sloga od danes v skladišče Ivan Koražija, Kolodvorska 1. 2138

JURIDIČNE KNJIGE
Okoli 50 juridičnih knjig bivše avstrijske zakonodaje iz leta 1914 (med njimi odločbe vrhovnega sodišča) popolnoma novo ohranjene, se ugodno prodajo. Naslov v upravi lista. 2139

Sobo odda

SOBO
oddam s 15. aprilom, opremljena izredno lepa lega, velika v najmoderneješi zgradbi. Naslov v upravi. 1979

Stanovanje išče

TRIČLANSKA DRUŽINA
išče sobo in kuhinjo v mestu s 15. aprilom ali 1. majem. Naslov v upravi. 2146

Najnovejši vzorci
Moško perilo
Kravate
TEKSTILNA BÜDEFELDT
GOSPOSKA ULICA 14

Službo dobi

MLADO DEKLE
za trgovino spreime cvetličar na Weiler. 2199

PRODAJALKO
špecerijske stroke, prvovrstna moč, do 25 let staro, takoj sprejmem. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Pošten in marljiva«. 2145

Idealno darilo
nenadkriljiv pisalni stroj
ERIKA
The Reks, Ljubljana
Špoljarič, Maribor
Tattenbachova 5.

Umrla nam je v cvetu mladosti po kratki bolezni naša ljubljena hčerka, sestra in teta, gospodična

Angelca Gajzer

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek 15. aprila ob 16.30 iz mrtvašnice na pokopališče v Studencih.

Studenci pri Mariboru, Pekre, dne 13. aprila 1938.

2166 **Žalujoči starši, brat in sestra.**

Mal' položi dar domu na oltar!

Z vinotočem v Peklu
ponujam svojim gostom prvovrstna domača vina letnik 1936 in 1937 po Din 8·— do 10·—. Za obilen obisk se priporača
Andrej Janžekovič.

Na novo prevzeta gostilna „Otok Vis" Sodna ulica 16
Toči prvovrstna pristna viška vina plavac, vugava itd., kakor tudi štajerska domača vina. Ob četrtkih in petkih vedno razne morske ribe. Danes in jutri velika izbira na razne načine pripravljene. Cene zmerne. Postrežba solidna.
Priporoča se lastnik.

Žarota v verzih

Ljudje, ki so jim zaupali Pavlovo vzgojo, so bili carici preveč vdani, da bi odkrili Pavlu te skrivnosti. Kar se je zgodilo, o tem ni Pavel niti slutil. Vedel pa je za sedanje razmerje matere do Potemkina, česar se je pa spominjal vedno z nevoljo. Pričel je sovražiti moža, ki je ob Katarini zavzemal mesto njegovega očeta. Pokoriti tega moža, je bila prinčeva srčna želja in eden glavnih nagibov. Radi tega je tako hitro sprejel ponudbo grofa Orlova. V svoji mladeniški vročekrvnosti in neizkušenosti je trdno upal na uspeh, v svojem srcu pa je sklenil, da bo milostno postopal s svojo materjo.

Nič manj se ni veselil grof Orlov, ker je veliki knez tako hitro sprejel njegovo ponudbo.

Minila sta dva meseca.

Grofu Orlovu so se priprave izvrstno posrečile. Potemkin je prenaglo napredoval, da bi mu drugi ne zavidali. Orlov pa jih je znal sam ali pa z bratovo pomočjo pridobiti za svoj namen. In tako so mu obljubili pomoč stari plemiči: Zaharija, Černišev, Voroncev, Dabgorukij, Razumovskij, Gogorin in še mnogo drugih, največ generalov ali vsaj višjih častnikov raznih polkov. Preproste vojake je hotel v zadnjem trenutku pridobiti z zlatom. Vsekakor pa je lahko upal, da se upornikom pridružijo tudi klateži, ki nimajo česa izgubiti in so pri vsaki priliki gonijo za srečo.

Ker so pa priprave prišle tako daleč, je hotel grof Orlov opozoriti velikega kneza Pavla, da so pripravljeni. Nekaj tednov je zaman poskušal pri večernih zabavah govoriti s carjevičem, ker so v zadnjem času še bolj pazili na velikega kneza in to na ukaz carice same, ki jo je Potemkin opozoril, da so je grof Orlov nedavno dolgo razgovarjal skrivaj s carjevičem.

Grof pa ni obupal. Carjeviču ni mogel pisati. Končno si je izmislil način, kako sporočiti zadevo carjeviču. Vendar pa je bilo treba carjeviču pokazati ključ sporočila.

Zato je med večerno zabavo pošepetal Pavlu: »Vaša visokost naj sporoči grofu Paninu, da sem vam obljubil en izvod Voltairove pesmi »Henriade«. V tej pesmi bodo označene z drobnimi, skoraj nevidnimi pikami posamezne črke; vaša visokost naj sestavi te črke v besede in pomen vam bo jasen.«

Več ni mogel povedati.

Pavel pa je, da bi prevaril Panina, ki se je pravkar približal, dejal glasno: »Res se že veselim, gospod grof, da mi čim preje pošljete Voltairovo pesem »Henriado«, o kateri ste mi toliko govorili.«

»Moj tajnik je dal to knjigo v knjigoveznico,« je rekel Orlov, »ko jo zopet dobim, bom prosil gospoda grofa Panina, da jo izroči vaši visokosti.«

»Gospod grof bo gotovo tako ljubezniv,« je dejal Pavel grofu Paninu. Ustnice so se mu skremžile v trpek nasmeh — črtil je namreč grofa, ki je bil njegov ječar.

Panin se globoko prikloni in reče: »Zapovedi vaše visokosti so mi svete.«

Beseda »zapovedi« se je zdela Pavlu samo zasmehovanje. Veselil se je že, da bo tako kmalu poplačal svoje ječarje.

Grofa Grigorija Orlova pa je čakal v njegovi palači »Eremitage« tajnik Peter Petrovič Habarov. Pozdravil je gospoda in šel za njim v majhen, toda bogato okrašen kabinet. Tu je izročil molče grofu majhen zapečaten listek. Grof prečita naslov:

»Njegovi svetlosti, knezu Grigoriju Aleksandroviču Potemkinu.«

»Čigav je ta listek?« je presenečen vprašal.

»Od Hedvike Branicke.«

Tajnik se nasmehne in pripoveduje: »Služkinja, ki bi morala oddati ta listek, je srečala v hodniku zimskega dvorca svojega ljubčka, vojaka dvorske straže; šalila se je in ljubimkala z njim in slučajno ji je pri tem padel listek na tla. Eden naših vohunov, ki ji je sledil, ga je pobral in mi ga prinesel.«

»Izvrstno!« je vzkliknil grof Orlov, zlomil pečat in odprl pismo.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani. Odgovorni urednik MAKSO KOREN. Za inseratni del odgovarja SLAVKO REJA. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik ravnatelj STANKO DETELA, vsi v Mariboru.